

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA PŁOCKA DS. ROZWOJU I INWESTYCJI

WRM-III-ZP.0003.72.2016.AD

Płock, *02.11* 2016 roku

**Pan
Andrzej Aleksandrowicz
Radny Rady Miasta Płocka**

dotyczy: interpelacji WOP-I-RO.0003.1339.2016.AK Pana Radnego Andrzeja Aleksandrowicza złożonej między sesjami Rady Miasta Płocka w dniu 18.10.2016 roku.

Szanowny Panie,
w odpowiedzi na interpelację informuję, że w dniu 29 lutego 2016 roku do Urzędu Miasta Płocka wpłynęło pismo Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk podpisane przez Pana prof. dr hab. Jerzego Maika, dotyczące przekazania opinii dr Macieja Trzecieckiego w sprawie zasadności przeprowadzenia kompleksowych badań archeologicznych towarzyszących rewitalizacji terenu placu Obrońców Warszawy w Płocku.

Przedmiotowa opinia została udostępniona w dniu 29 lutego 2016 roku członkom sądu konkursowego w celu zapoznania się z jej treścią przed przystąpieniem do oceny prac złożonych w konkursie na „Opracowanie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej zagospodarowania placu Obrońców Warszawy na osiedlu Kolegialna w Płocku wraz ze schodami Broniewskiego”.

Plac Obrońców Warszawy stanowi część obszaru zespołu urbanistyczno - architektonicznego i warstw kulturowych miasta Płocka, wpisanego do rejestru zabytków pod numerem 51/182/59 W, data wpisania: 16.11.1959 r., a tym samym chronionego prawnie mocą ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (j.t. Dz. U. z 2014 r, poz. 1446 ze zm.). Ze względu na lokalizację placu na obszarze zabytkowego układu urbanistyczno - architektonicznego, wpisanego do rejestru zabytków wraz z warstwami kulturowymi oraz obszarze występowania nawarstwień kulturowych, związanych z funkcjonowaniem miasta klasycystycznego (strefa W i A "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Płocka", tj. obszaru, na którym można spodziewać się śladów osadnictwa związanego z rozwojem miasta oraz z funkcjonującą do roku 1929 cerkwią prawosławną), wszystkie roboty ziemne realizowane w ramach zagospodarowania placu będą prowadzone równolegle z badaniami archeologicznymi o charakterze tzw. nadzoru archeologicznego. W przypadku odkrycia nawarstwień kulturowych o szczególnej wartości naukowej i poznawczej w/w tzw. nadzór archeologicznych zostanie poszerzony o badania wykopaliskowe na całej powierzchni placu.

W załączeniu przekazuję pismo Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk.

Z poważaniem

ZASTĘPCA PREZYDENTA
Miasta Płocka
Jacek Terebus
Jacek Terebus

Otrzymują:

1. Pan Andrzej Aleksandrowicz
Radny Rady Miasta Płocka
2. Biuro Obsługi Rady Miasta Płocka w/m
3. Wydział Organizacyjny - Oddział Organizacji i Kadr w/m
4. WRM-III-ZP - aa. (A.D.)

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII

POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Al. Solidarności 105 • 00-140 Warszawa • tel.: (+48) 22 619 65 51, 22 652 19 60 • tel./fax: (+48) 22 624 11 63, fax: 22 624 01 00 • www.iaepan.edu.pl

URZĄD MIASTA PŁOCKA
Sekretariat Prezydenta Miasta Płocka

WPŁYNĘŁO

2016-02-29

Poz.
Podpis

VP3
29.02.2016
[Signature]

Warszawa, 24.02.2016

HRM
29.02.2016
[Signature]

Prof. dr hab. Jerzy Maik

Dyrektor

Instytutu Archeologii i Etnologii

Polskiej Akademii Nauk

URZĄD MIASTA PŁOCKA
Sekretariat Zastępcy Prezydenta
Miasta Płocka

WPŁYNĘŁO

2016-02-29

Poz.
Podpis

Szanowny Pan

Andrzej Nowakowski

Prezydent Miasta Płocka

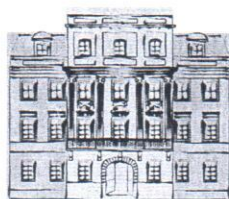
Ul. Stary Rynek 1

09-400 Płock

W związku z planowaną rewitalizacją terenu placu Obrońców Warszawy w Płocku, pragnąłbym przedłożyć Panu Prezydentowi opinię dr Macieja Trzecieckiego dotyczącą zasadności przeprowadzenia kompleksowych badań archeologicznych towarzyszących wspomnianej inwestycji. Mam nadzieję, że przedkładana opinia będzie pomocna w pracach związanych z planowaniem programu rewitalizacji, a w przyszłości stanie się wstępem do wspólnych działań mających na celu poznanie i upowszechnianie wiedzy o najstarszych dziejach Płocka.

Z wyrazami szacunku

DYREKTOR
[Signature]
Prof. dr hab. Jerzy MAIK

Warszawa, 24.02.2016

dr Maciej Trzeciecki

Ośrodek Interdyscyplinarnych Badań Archeologicznych

IAiE PAN

Opinia dotycząca zasadności sformułowania programu badań archeologicznych towarzyszących
rewitalizacji placu Obrońców Warszawy w Płocku

Plac Obrońców Warszawy w Płocku jest miejscem o znaczeniu nieprzeciętnym dla historii dawnej stolicy Mazowsza. Doświadczało skutków wszystkich przemian strukturalnych wyznaczających kluczowe etapy dziejów Płocka – od włączenia tego terenu w obręb osady podgrodowej w XI-XII w., przez fundację klasztoru dominikanów i pierwszą lokację miasta w XIII w., po przeprowadzone na przełomie XVIII i XIX w. prace regulacyjne, zamieniające ten obszar w jeden z najbardziej reprezentacyjnych placów miejskich.

Burzliwe dzieje Płocka sprawiły, że większość materialnego dziedzictwa historii tej części miasta znajduje się pod ziemią – jako pozostałości zabudowań i ślady ludzkiej aktywności trwającej tu nieprzerwanie od XI w. po czasy współczesne. Te materialne relikty są właściwie jedynym źródłem wiedzy nie tylko o przemianach dyspozycji przestrzeni i zabudowy, ale też o relacjach społecznych i codzienności mieszkańców tej części średniowiecznego Płocka. Pomimo trwających już od ponad pół wieku intensywnych badań materialnych śladów wczesnej historii miasta, obszar Placu Obrońców Warszawy pozostawał – z trudno zrozumiałych względów – poza zainteresowaniem archeologów i historyków. Dlatego też, pomimo upływu lat, wiele kluczowych dla historii miasta zagadnień – jak choćby kwestia zasięgu osady podgrodowej, wczesnych fundacji kościelnych związanych z tym terenem, początków obecności dominikanów w Płocku, czy struktury przestrzennej i społecznego oblicza miasta lokowanego w 1237 r. – pozostaje w sferze ostrożnych hipotez pozbawionych możliwości weryfikacji.

Planowany program rewitalizacji jednego z najbardziej reprezentacyjnych niegdyś placów Płocka stwarza niepowtarzalną okazję do nadrobienia wieloletnich zaległości. Dobrze przemyślany program badań, zaplanowany i zrealizowany w ścisłej współpracy instytucji naukowej i samorządu lokalnego może być nie tylko szansą na rozwiązanie kluczowych dla historii Płocka zagadnień, ale także możliwością realizacji badań nowoczesnych, ukierunkowanych na nawiązanie dialogu między środowiskiem naukowym a mieszkańcami „małych ojczyzn”, wspólne kreowanie silnych tożsamości lokalnych i kształtowanie nowoczesnego podejścia do materialnego dziedzictwa przeszłości, stanowiącego kapitał kulturowy miasta.

Podstawowe znaczenie miałyby tu badania wykopaliskowe, które winny objąć przede wszystkim południową część Placu. Jest to obszar intensywnie zasiedlony już od XI w., a po 1237 r. poddany regulacjom związanym z organizacją gminy miejskiej. Wyniki badań pozwolą zamknąć dyskusję dotyczącą struktury przestrzennej miasta pierwszej lokacji. Osobne zagadnienie stanowi bezpośrednie otoczenie kościoła św. Dominika. Okolice kościoła pełniły funkcję pierwszego cmentarza płockiej gminy miejskiej, co stwarza możliwość pozyskania bogatych danych do badań paleodemograficznych. Integralną częścią prac winien się stać przygotowany równolegle program opracowania wyników badań, uwzględniający też konieczność weryfikacji dotychczasowych ustaleń i powrotu do materiałów wydawałoby się ostatecznie opracowanych. Pierwszoplanowe znaczenie winien też mieć program upubliczniania samych badań i angażowania mieszkańców miasta w działania związane z pracami terenowymi, upowszechnianiem ich wyników i z dyskusją o ochronie, poznawaniu i promocji dziedzictwa kulturowego Płocka.

M. Twarda